

Lægelige opgaver ved ordination og udarbejdelse af en genoptræningsplan

FORMÅL

En genoptræningsplan er en henvisning til genoptræning efter udskrivning fra sygehuset, såfremt der er et lægefagligt begrundet behov for genoptræning.

INDHOLD

En beskrivelse af patientens funktionsevne og genoptræningsbehov ved udskrivningstidspunktet herunder en angivelse af hvilke funktionsevnedesættelser, som genoptræningen skal rette sig mod.

ARBEJDSGANGE

LÆGELIGE OPGAVER

- Ordination af en genoptræningsplan
- Ordination af specialiseringsniveau (se figur):
 - Almen genoptræning
 - Specialiseret genoptræning
 - Rehabilitering på specialiseret niveau
- Angive tidsfrist for opstart af genoptræningen efter udskrivning fra sygehus, hvis der er et sundhedsfagligt begrundet behov herfor
- Ønsker patienten ikke en genoptræningsplan, skal det journalføres
- Følg lokal instruks og regional vejledning

INDDRAGELSE/INVOLVERING AF PATIENT OG EVENTUELLE PÅRØRENDE

- Genoptræningsplanen udarbejdes i samarbejde med patienten og eventuelle pårørende, såfremt det er muligt
- Patienten skal give sit informerede samtykke til genoptræningsplan, såfremt det er muligt
- Genoptræningsplanen skal senest på udskrivningstidspunktet udleveres til patienten

TVÆRFAGLIGHED

I udarbejdelse af genoptræningsplaner inddrages andre fagprofessionelle, f.eks. fysioterapeuter, ergoterapeuter, neuropsykologer og audiologopæder. Dette gør sig særligt gældende for genoptræningsplaner vedr. rehabilitering på specialiseret niveau.

FAKTA

GENOPTRÆNING

En målrettet og tidsafgrænset samarbejdsproces mellem borger, eventuelt pårørende og personale. Omfatter træning af kroppens funktioner og træning af aktiviteter. F.eks. gang- eller ADL-træning.

REHABILITERING:

Måltrettet og tidsbestemt forløb af koordinerede ydelser og tilbud på sundheds-, social-, beskæftigelses- og undervisningsområdet. F.eks. kommunikationstræning eller indsatser rettet mod tilbagevenden til uddannelse/ beskæftigelse.

KOMMUNAL INFORMERING/ INVOLVERING

- Sygehuset bør inddrage kommunen så tidligt i forløbet som muligt mhp. tidlig advisering
- Ved udskrivning skal der foreligge en fyldestgørende genoptræningsplan
- Sygehuset bør afholde en udskrivningskonference med kommunal deltagelse med henblik på hensigtsmæssig overlevering, når der er tale om rehabilitering på specialiseret niveau. Det samme gælder, hvis det er relevant ved almen genoptræning

- En kommune kan ikke tilsidesætte den lægefaglige vurdering af patientens genoptrænings- eller rehabiliteringsbehov, herunder specialiseringsniveauet. Såfremt kommunen er uenig i genoptræningsplanens indhold, skal sygehuset kontaktes med henblik på dialog

SPECIALISERET GENOPTRÆNING

Foregår på sygehus, og hvor der stilles krav om følgende:

- Som udgangspunkt på neurorehabiliteringsafdelinger med regionsfunktion eller højt specialiseret funktion
- Patientsikkerhed som forudsætter mulighed for bistand fra sundhedspersonale, som kun findes i sygehusregi
- Specifikke problemstillinger, som vurderes til kun at kunne behandles i sygehusregi

REHABILITERING PÅ SPECIALISERET NIVEAU:

- Genoptræningsplanen udarbejdes på en relevant specialeafdeling minimum på regionsfunktionsniveau
- Genoptræningsplanen skal indeholde udvidede beskrivelser af udredning på sygehuset, samt en detaljeret beskrivelse af patientens samlede funktionsevne

AF FYSIO- OG ERGOTERAPEUTER

Karin Spangsborg Kristensen, Rikke Holst Jensen, Marianne Telling Nielsen, Britta Garder Jacobsen, Tina Enevoldsen og Joan Elling Christensen.

Lægefaglig sparring ved Maja Worm Frandsen.

REFERENCER

Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. 2014. Vejledning om genoptræning og vedligeholdelsestræning i kommuner og region.* Sundhedsstyrelsen 2014. Genoptræning og rehabilitering til voksne med erhvervet hjerneskade – en faglig visitationsretningslinje.**

Genoptræning efter udskrivning fra sygehus

ALMEN GENOPTRÆNING, GENOPTRÆNING PÅ SPECIALISERET NIVEAU ELLER REHABILITERING PÅ SPECIALISERET NIVEAU

Patienter med et lægefagligt begrundet behov for genoptræning efter udskrivning fra sygehus, har ret til en individuel genoptræningsplan. En genoptræningsplan til rehabilitering på specialiseret niveau udarbejdes på en relevant specialeafdeling minimum regionsfunktionsniveau.

LIVSOMRÅDER: SUNDHEDS-, SOCIAL-, UNDERVISNINGS- OG BESKÆFTIGELSESMÅRÅDET

ALMEN GENOPTRÆNING

Kommunen skal på baggrund af en sundhedsfaglig vurdering angive, hvorvidt patienten har behov for genoptræning på basalt eller avanceret niveau.

BASALT NIVEAU

Funktionsevne:

Enkle og afgrænsede funktionsevne-nedsættelser. Ingen komplikationer i behandlingsforløbet på sygehuset af betydning for funktionsevnen og/eller genoptræningsindsatsen.*

Ingen eller lettere mentale funktionsnedsættelser af betydning for den aktuelle funktionsevne. **

+

Genoptrænings-/rehabiliterings-behov:

Varetages primært af autoriserede sundhedspersoner med generelle kompetencer inden for deres fagområde. Primært ergoterapeuter og fysioterapeuter.*

AVANCERET NIVEAU

Funktionsevne:

Omfattende funktionsevne-nedsættelser ofte af betydning for flere livsområder. Evt. komplikationer i behandlingsforløbet på sygehuset af betydning for funktionsevnen og/eller genoptræningsindsatsen.* Evt. én eller flere mentale funktionsnedsættelser af betydning for patientens daglige livsførelse. **

+

Genoptrænings-/rehabiliterings-behov:

Genoptræning varetages primært af autoriserede sundhedspersoner med særlige kompetencer inden for deres fagområde.* Nogle patienter vil have behov for genoptræning koordineret med andre rehabiliteringsindsatser på avanceret eller specialiseret niveau. Dvs. tværfagligt samarbejde med f.eks. audiologopæd, neuropsykolog og/eller specialpædagog.**

SPECIALISERET GENOPTRÆNING (foregår på sygehus)

Funktionsevne:

Komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for et eller flere livsområder. Evt. alvorlige komplikationer i behandlingsforløbet på sygehuset af betydning for funktionsevnen og/eller genoptræningsindsatsen.*

+

Genoptrænings-/rehabiliterings-behov:

Genoptræning varetages af autoriserede sundhedspersoner med specialiserede kompetencer inden for deres fagområde, og med krav til tæt koordinering af genoptræning, udredning og ambulanssygehusbehandling.

Hvis genoptræningen af hensyn til patientens sikkerhed forudsætter mulighed for bistand fra andet sundhedsfagligt personale, som kun findes i sygehusregi.

REHABILITERING PÅ SPECIALISERET NIVEAU

Funktionsevne:

Komplicerede, omfattende, sjældne og/eller alvorlige funktionsnedsættelser af væsentlig betydning for flere livsområder, herunder oftest omfattende mentale funktionsnedsættelser.*

+

Genoptrænings-/rehabiliterings-behov:

Både genoptrænings- og rehabiliteringsindsatser varetages af personer med specialiserede kompetencer på højt niveau inden for deres fagområde og ift. tværfaglig samarbejde og koordinering.*

F.eks. ergo- og fysioterapeuter i tæt samarbejde med audiologopæd, neuropsykolog, pædagogisk personale og socialrådgiver.**

Særlige krav til tilrettelæggelse af helhedsorienterede forløb, timing og organisering.*

Evt. anbefalinger om metode, omfang og karakter af indsatserne.*